

REDACȚIA

Arad, Str. Aulic (Adam)

ABO MENTUL

Penru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2,
an fl. 6; pe 1/4, de 2 n
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Penru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulic (Adam)

INSERȚIUNLE:

de 1 fir garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sânt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Falsa „opinie publică“.

Ne găsim în fața unui fapt im-
plinit, care ca toate faptele, trebuie
primit ca adevărat.

Alegerea părintelui Iosif Goldiș
de episcop al eparhiei Aradului este
un fapt care nu se poate tăgădui.

În privința acestei alegeri opi-
niuni particulare au putut și pot să ex-
iste, dar sentimentul și opinia publică
a poporului numai prin votul
sinodului eparhial s'a manifestat.

Clerul și poporul în biserica
ortodoxă română din Ungaria și
Transilvania participă la toate acți-
unile bisericești direct sau prin re-
prezentanții sei. Nemuritorul metropolit
Andrei Șaguna i-a dat acestei biserici
naționale române nu numai autonomia
sau independența garantată prin legile
statului, dar și o constituțiune
democratică înscrisă în legea ei
fundamentală — „statutul organic“
sanționat de Majestatea Sa Mo-
narchul.

Guvernamentul seu eclesiastic:
consistoriile, sinoadele eparhiale, con-
gresul național bisericesc — emanează
din popor. În adunanțele numite sinoade
parohiale poporul își alege direct
preoții sei, ear' pe episcopi și me-
tropolit îi alege prin reprezentanții
sau delegații sei în sinoadele epar-
chiale și în congres.

Astfel în biserica ortodoxă ro-
mână din Ungaria și Transilvania,
suveranitatea națională, ce să mă
folosesc de cuvintele lui Locke, re-
să în consimțământul poporului. Nime,
în această biserica națională, nu poate
să ajungă la demnitatea de episcop
de cât prin voința generală — vox
populi! care în definitiv se rosteste
prin votul sinoadelor eparhiale.

„Fie-cine dându-și votul, zice Rous-
seau, spune părerea sa în cauză, și din
suma voturilor se constată declarați-
unea voinței generale. La de-
liberațiunile ce caută să se termine
numai de cât excedentele de un singur
vot trebuie să fie de ajuns.“ („Con-
tractul social“).

Deoarece însă, precum zice
Rousseau, nici un om nu are o autori-
tate naturală asupra semenelui seu,
pentru a se impune drept expresiunea
voinței generale: „rămân convenți-
unile de basă la toată autoritatea
legitimă între oameni. Convențiunile și
legile sunt pentru a uni drepturile cu
datorințele. Și numai aceia cari se
asociază sunt competenți a-și regula
condițiunile pentru societatea lor.“ („Con-
tractul social“).

Convențiunea și legea, care re-
gulează drepturile și datorințele în
biserica ortodoxă a Românilor din
Ungaria și Transilvania, e „statutul
organic“.

Domnii de la „Gazeta Tran-
silvaniei“, „Tribuna“ și cei de la
„Unirea“ au primit această conven-
țiune și fac ei parte din societatea
bisericii ortodoxe române? Sunt sigur
că la întrebarea aceasta domnii di-
rectori: Dr. A. Murășianu, Dr. Dăianu

și Dr. Vasilie Suciu nu vor da un
răspuns afirmativ. Ear' pentru tinerii
universitari din Cluj și Viena, chiar
dacă toți ar posede calitatea de
membrii aceleiași biserici, am să
observ, că în chestiuni bisericești
numai „parochianii maioreni, de sine
stătători“ au cuvânt și vot, după legea
fundamentală a bisericii gr.-or. române.
Le lipsește, va se zică, cea dinteu
cerința legală, pentru a lua parte în
reprezentanța poporului și a pre-
tinde un drept de veto în alegerea de
episcop la Arad.

Peste tot, campania ziaristică
purtată contra alegerii de episcop,
săvârșită de sinodul eparhial din
Arad, n'a avut absolut nici o basă,
nici morală, nici de drept.

Noi n'am combătut, ci am primit
cu încredere alegerea Preasfinției
Sale Dr. Mihály de metropolit al Ro-
mânilor gr.-catolici, deși din motive
naționale poate mai bucuros am fi
văzut la acea demnitate pe meritosul
preposit Ioan M. Moldovan; am pri-
mit cu încredere chiar numirea de
cătră guvernul maghiar a Preasfinției
Sale Dr. Radu de episcop pentru
diecesa Lugojului.

De ce? Pentru-că cu încredere
i-a primit și întimpinat obștea bise-
ricii lor particulare. Și când obștea
bisericii gr. or. române prin sinodul
eparhial, singur îndrituit, a ales e-
piscop pe Pr. C. Sa archimandritul
Iosif Goldiș, cine, în afară de obștea
aceasta, are drept să protesteze con-
tra alegerii săvârșită de represen-
tanța clerului și a poporului, în mod
liber și constituțional?

„Unirea“ dela Blaj încă constată,
și noi luăm act cu satisfacție de a-
ceastă constatare, că în adevăr „nu
guvernul, ci reprezentanța poporului a
pus în fruntea bisericii sale constituțio-
nale și autonome“ pe părintele I. Goldiș.

Apoi chiar rău să fi făcut repre-
sentanța poporului, ceea-ce eu nu ad-
mit, — „un popor e totdeauna liber a
schimba legile sale chiar și cele mai
bune, zice Rousseau; pentru-că dacă-
i place a-și face rău lui însuși cine are
drept să-l oprească?“ Dar, adaugă el:
„poporul voiește totdeauna binele“.

Este cu desăvârșire falsă tema
pe care ziarele „Tribuna“ „Unirea“
și „Gazeta Transilvaniei“ atacă mem-
brii și votul sinodului eparhial din
Arad, chiar dacă le-am recunoaște
dreptul de a vorbi în numele opini-
nei publice, căci „precum voința par-
ticulară nu poate reprezenta voința ge-
nerală, așa voința generală la rândul
său schimbă natura sa, când are un
obiect particular, și nu se poate
pronunța ca generală nici despre
un om, nici despre un fapt.“ („Cont-
social“).

Alegerea de episcop în biserica
ort. română la noi ține exclusiv de
competința sinodului eparhial, și ac-
tul alegerii nu poate fi just apreciat
decât în privirea dreptului autonom
și constituțional al bisericii, și cu res-
pect la ordinea sau disciplina bise-
ricească.

Noul episcop pâr. I. Goldiș n'a fost
impus ori octroat prin ingerința stră-
ină, ci ales prin votul liber al sinodu-

lui; în urmare dreptul autonom
al bisericii n'a suferit nici o jignire. Ad-
versarii noștri încă recunosc că nu
guvernul, ci reprezentanța poporului l'a
pus în capul bisericii. Tot astfel și în
privirea dreptului constituțional: ale-
gerea sa s'a săvârșit prin sinodul
eparhial, legal constituit sub preșe-
dința Metropolitului, cu observarea
tuturor prescripțiunilor legale și con-
stituționale; în urmare alegerea și în
punctul acesta e neatacabilă. Numai
„Tribuna“ se preocupase cu ideea
absurdă de a „provoca“ o „revisuire“
a alegerii — lucru despre care de
altfel știa că este imposibil.

Dar, precum se vede domnii de
la „Tribuna“ nu știu că actul alege-
rei de episcop în biserica gr. or. ro-
mână, după statutul ei organic, trece
prin cenzura supremului for judecătoresc,
a sinodului episcopesc, și numai după
aprobarea și cu votul lui se prezintă
Majestății Sale spre întărire. Ce altă
„revisuire“ au vrut d-nia lor?

Rămâne ca să mai cercetăm,
dacă prin alegerea dela Arad nu se
va fi călcat cumva ordinea sau disci-
plina bisericii? Chestiunea se refere
la individualitatea alesului, la calită-
țile lui morale și intelectuale, căci nu-
mai alegându-se un nevrednic și dis-
cualificat pentru treapta episcopală
s'ar fi violat disciplina bisericească.

E fapt care nu se poate nega,
că părintele I. Goldiș prin atitudinea
sa politică, anume prin discursul-
program de la alegerea de deputat
la Ceica în Iulie 1896 — s'a pus în
conflict cu disciplina și obștea bise-
ricii. De aceea l'am combătut în
sinodul eparhial, l'am combătut în
congresul național. Afacerea a fost
supusă judecării sinodului episcopesc
în 1897 care ascultând declarațiunile
părintelui Goldiș, prin votul seu l'a
declarat de justificat înaintea con-
gresului. Astfel nu se opunea nici
un pediment canonic alegerii sale de
episcop.

Biserica are putere de a „lega și
deslega“, a ierta și a condamna, însă
„nu veți izbândi de două ori pentru
aceeași greșeală“ zice canonul Marelui
Vasilie. Având odată judecata foru-
lui duhovnicesc, care l'a absolvat de
sub învinuirile ridicate contra sa,
părintele archimandrit Goldiș întrunea
toate cerințele canonice, morale și
intelectuale pentru a fi ales și în-
aintat la treapta episcopală. Și dacă
nu le-ar fi întrunit acestea, sinodul
episcopesc, care în înțelesul statu-
tului organic, l'a supus examenului
canonic după alegere, nu l'ar fi
aprobat și nu ar fi validat alegerea lui.

Este deci evident, că campaniei
ziaristice, purtate în contra alegerii
de episcop la Arad, îi lipsește cu de-
săvârșire ori ce temei moral și legal,
neavând spriginire de cât în falsă
„opinie publică“. Și noi protestăm cu
toată hotărârea pentru insulta și acu-
sarea infamă ce se aduce sinodului
eparhial, — de a fi ales un „apostat“
de episcop!

V. Mangra.

Conferența interparlamentară
se va ține anul acesta la Christiana,
în ziua de 2 August. Intre alte a-
gende asupra cărora se va discuta, va fi
și propunerea, ca în fiecare an să se
țină la Haaga o conferență de
pace.

Ciangăii se prăpădesc!

Ne ocupasem ieri cu cel mai nou
plan al guvernului: maghiarizarea prin
colonisări. Terminam spunând, că și
de astă-data banii se vor prăpădi za-
darnic, pentru-că în seminția lui
Árpád nu e forță de a contopi celelalte
naționalități. Ori cel mult se maghia-
risează numai elementul stricat și
slab din alte neamuri. Spuneam că
avem în privința asta dovezi cu gră-
mada: în loc de ase maghiarisa cei
pentru care statul cheltuește, își perd
naționalitatea însuși Ungurii, Secuții
ori Ciangăii, va să zică ce-i mențiți să
mărească neamul unguresc.

Găsim, în privința asta, o pre-
țioasă mărturisire în „Budapesti Hir-
lap“ (n-rul dela 29 Iunie), care sub
titlul „Destrămarea coloniilor ciangă-
iești“, scrie:

„Dacă dl Darányi Ignätz, mi-
nistrul agriculturii, nu va fi pri-
mit încă nici până acum înștiin-
țare, apoi îi aducem noi la cu-
noștință, că toți Ciangăii din
comitatul Torontal, peste 500 fa-
mili, încă în anul acesta se pre-
gătesc să-și părăsească noua lor
patrie“.

Ocupându-se apoi de cauzele
cari îi fac pe Ciangăii să se întoarcă
eară în Bucovina, numitul ziar spune
că acești Secuți bucovineni nu pot să
supoarte greutățile vieții de aici,
unde-și omoară dările mari și admi-
nistrația fără suflet.

Aduce în privința aceasta pilde.
Astfel scrie:

„În unele comune au început să joace
rol notari comunați, pe cari comitatul l'a
luat sub protecție numai în schimbul servi-
ciilor politice dubii (gyanus politikai szol-
gálatok) și cari în loc să ajute poporul,
și-au văzut numai de interesele lor materiale.
Fără a mai face comentari, e destul să
aduc un singur caz: notarul din Hertelendy-
falva, din cauza căruia Secuimea n'a putut
să-și adune nici 100 fl., și s'a câștigat o mo-
șie frumusică, fiind stăpân peste 40 000 fl;
și aceasta într'un deceniu și jumătate“.

Comentari nu facem nici noi, ci
treceam înainte.

După-ce arată că împlinindu-se
cei 15 ani, în cari Ciangăii n'au tre-
buit să plătească rate pentru a ajunge
în posesia pământului, și că acum
trebuie să încheie contract cu statul
pentru rescumpărarea pământului, nici
un Ciangău nu a scris contractul,
ci toți spun că se vor întoarce în
Bucovina, căci dacă vor mai sta,
pierd și vitele cu cari au venit de
acolo.

Să vedem acum partea culturală a lucrului, misiunea acestor Ciangăi.

Eată ce spune același ziar :

„Aduși în Bănat, Secuții aceștia (Ciangăii) bucovinenii au fost așezați în ținuturi, unde limba maghiară era adevărat corb alb, unde sentimentul maghiar și ideea de stat nu putuse prinde rădăcini.”

Și implinitu-și-au misiunea asta? Da de unde? Ascultați ce spune despre ei scriitorul ziarului ungu-rese :

„Nu voi uita nici-o dată ce am văzut în săptămâna trecută. Intre Hertelendy-falva și Starciovo lucrau în câmp un cârd de fete. Vântul de seară îmi apropia melodii maghiare; melodii echipești se auziau de pe buzele fetelor, cu un accent ciudat însă, străin. Le întreb : „Sunteți ungueroaice?” Imi răspunseră într-o ungu-rească pocită : „Nu, suntem Sârboaice”.

Adevărul e. că ele vor fi fost numai ungueroaice, dar ajungând între Sârbi, și-au pierdut naționalitatea.

Și totuși înțeleptii bărbați de stat maghiari îi dau înainte cu colonizarea. Inuși scriitorul care constată destrămarea coloniilor ciangăiești, se ține orbiș de politica asta mare. Propune însă, ca să li-se dea pământ dacă nu gratis de tot, apoi cel puțin ieftin, cum nu s'a mai pomenit.

Întrebăm însă : chiar dacă li-s'ar da gratis, oare faptul acesta îi va întări în cele sufletești, încât să fie capabili d'o misiune—vezi Doamne! —culturală?

Dar tocmai în „Magyarország” de eri Bartha Miklos dovedia, cu mare aparat, că și Ungurii de pe Alföld, Canaanul Ungariei, o due rău de tot cu economia... Ce-o să fie de capul Ciangăilor, cari și în sinul seminței arpadiane sunt cei din urmă?

In consecuență : stăpânitorii țării să se lase de politica cu colonizările, că perd vremea și aruncă banii în zădar.

Rezoluția adunării slovacești.

O reproducem după „Nár. Noviny” de la 29 Iunie precum urmează :

„Adunarea poporală și totdeodată a alegătorilor, ce s'a ținut la 25 Iunie 1899,

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI”.

ULTIMELE SCRISORI ALE LUI

JACOPO ORTIS (27)

Traducere de

LUCREȚIA RUSSU ȘIRIANU.

Miezul noștii.

Adeseori mi-am înălțat cătră Dumnezeu rugăciunile mele de mulțumire și laudă, dar' nu m'am temut nici o dată de el. Acum însă, acum când simt întreaga greutate a nenorocirilor, acum mă tem de el și-l implor.

Mintea mi-e întunecată, sufletul mi-e abătut, corpul mi-e cuprins de amorțeala morții.

Este adevărat! Nenorocirilor le trebuie o altă lume, nu aceasta, unde mănâncă numai pâine amară, și bea apă amestecată cu lacrimi. Lumea aceasta procură o fantasmă, și inima se mângâie cu aceea. Virtutea, care, aici jos, e tot-deauna nefericită, se

ține cu încăpăținare de speranța răsplății — dar' vai aceluia, cari au nevoie de religie numai ca să nu devie criminali.

1. Pe teritoriul Coroanei sf. Stefan, la alegerile în dietă și în comitete comitatense să fie introdus dreptul electoral universal, direct și secret; ca curățenia alegerilor să fie garantată cât se poate mai sever, ear' spre acest sfârșit să fie orânduiri, votarea să nu se facă numai într'un singur loc al cercului electoral, ci fiecare comună cu cel puțin 200 suflete să voteze acasă la dânsa, ear' comunele cu mai puțină populație să fie alăturate la cele mai apropiate comune. — Instituția de viriliști să fie desființată în comitat și comună; ear' în comitetul comitatens, fiind organ de control și reprezentare să nu poată fi aleși funcționari orașenești, precum nici notarii cereuail și comunali.

2. Să fie prin lege garantată libertatea necondiționată de întrunire și de reuniuni, precum și libertatea presei; să se orînduească desființarea cauției pentru produsele de presă.

3. Să se execute revizuirea legilor politico-bisericești, mai ales aceea despre căsătoria civilă, în care sens. corîspunde adevăratei libertăți, adică în mod cel puțin condiționat și facultativ; ear' posibilitatea de a deveni cineva neconfesional să fie delatată.

4. Ca legea naționalităților din 1868 peste tot ca atare și mai ales în sensul ce corîspunde intențiunii ei originale, să fie o dată adusă la îndeplinire și practică.

Adunarea încredințează totdeodată presiului, ca un exemplar al acestor con-cluse, iscălit de cătră convocatori adunării, să fie înaintat, imediat din această adunare, înaltului guvern, în mâinile însesși ale ministrului-president (oloman Széll, ear' un alt exemplar cătră dietă, în mâinile presiului).

Mișcări culturale în Bănat.

— Adunarea generală a despărțământului Timișoara al Asociațiunii. — Timișoara, 27 Iunie n.

Un moment de cel mai bun augur pentru viitorul și promovarea culturii românești în părțile bănățene a fost hotărîrea și pasul Asociațiunii transilvane, de a-și lărgi cercul de activitate până în părțile unguerene ale românismului.

Semnele bune se ved și efectele salutare încep să se simtă. Frantașii poporului să fie numai la locul lor, și Dumnezeu ne va ajuta, ca înainte să ducem cauza culturală a neamului și'n aceste părți.

ține cu încăpăținare de speranța răsplății — dar' vai aceluia, cari au nevoie de religie numai ca să nu devie criminali.

Intr'o biserică din Argua am îngenu-nchiat, căci simțiam că mâna lui Dumnezeu zace greu pe inima mea.

Sunt poate slab, Lorenzo? Să dea Dumnezeu ca să nu simți nici o dată trebuința singurătății, a lacrimilor, necesitatea unei biserici.

La 2 ore.

Cerul e mișcat de furtună. Ved numai puține stele, sunt palide. Luna jumătate îngropată în nori, trimite razele ei slabe la fereastra mea.

Dimineața.

Lorenzo, nu mă auzi? Prietenul tău te strigă. Ah, ce somn! O rază a dimineții se strecoară înăuntru, poate numai ca să-mi aște din nou durerile — Dumnezeu nu mă ascultă. Cu fie-care minut mă condamnă tot mai mult la chinuri de moarte. Mă silleşte să-mi blastem zilele, cari nu sunt pătate de nici o crimă.

Cum? Dacă tu ești un Dumnezeu

O zi senină și înălțătoare am avut și noi Românii în părțile Timișorii în Dumineca din 13/25 a lui. curente. In această zi tinerul despărțământ al Asociațiunii din Tim soara și giur și-a ținut prima sa adunare generală, dela înființare încoace, in acest frumos oraș al Begheiuului, năpădit de străinism. Intrunirea noastră, ce I drept, n'a avut nici public mult, nici pomă mare, căci suntem încă numai la început cu despărțământul nostru; ne mângâie însă faptul, că și începutul se presentă bine și promite progres.

Ședința adunării s'a deschis pe la 3 oare după amiază prin cuvintele calde și însuflețitoare ale d-lui avocat Emanuil Ungurianu, valorosul președinte al despărțământului :

Membrii comitetului au fost toți de față, precum și un număr considerabil din inteligența română a orașului.

După deschiderea ședinței s'a purces la înscrierea de membri noi și la încasarea taxelor, ceea-ce s'a făcut cu un rezultat destul de îmbucurător. Suma taxelor, in care se cuprind și două dăriuri : 50 fl. din partea d-lui magnat Iosif Gall și 30 fl. din partea d-lui Dr. P. Cegle, avocat în Timișoara, — asigurază în chip mulțumitor viitorul despărțământului.

A urmat apoi citirea raportului comitetului, despre activitatea sa in intervalul de jumătate an de existență a despărțământului. Raportul arată, că : tinerul despărțământ are deja un fond propriu cultural de 320 fl., plus 700 fl. administrați comitetului central din Sibiu; are o bibliotecă ambulantă de vr'o 48 de opari. Atât raportul acesta, cât și raportul casarului au fost plăcut luats la cunoștință și aprobate de adunare.

De deosebit interes a fost punctul literar al programului. Părintele protopop I. Pinciu a ținut o frumoasă disertațiune despre „muncă”, ear' dl. avocat George Ardelean a vorbit despre factorii, cari dela început au contribuit la dezvoltarea românismului in acest centru însemnat al Bănatului.

Ambele disertațiuni au fost cu multă plăcere primite din partea ședinței, și cu ele programul a fost exhaustat.

Astfel zelosul președinte al comitetului, laudând stăruința și interesul celor de față pentru spriginul dat intru promovarea cauzei noastre culturale, și mulțumindu-le tuturor pentru osteneală, — ședința actuală adunării generale a despărțământului a declarat-o încheiată.

Da, el speră și o dorește numai pe Teresa; și pe tine te vede numai in ea.

Lorenzo, mi-a sburat de pe buze crima, pentru care Dumnezeu și-a întors privirea dela mine. Nici o dată nu l'am adorat, cum o ador pe Teresa — o blastem! Asemăn cu Dumnezeu pe aceea, care numai printr'o suflare a lui devine un cadavru, un nimic? Vezi tu pe oamenii umiliți? E permis s'o pun eu pe Teresa chiar mai sus ca Dumnezeu? — Și totuși se revarsă din ea o frumusețe așa de cerească, neasămănată și atotputernică! Măsur universul cu o privire, cu ochi spăriați mă uit la eternitate: totul chaos, totul fum, — nimic; pe Dumnezeu nu-l înțeleg. Dar' Teresa, Teresa stă totdeauna clară și senină in fața mea.

Pentru-ca momentul sărbătorec a zilei să fie mai înălțator, tinerii funcționari ai institutului „Timișoara” au arangeat din acest incident o petrecere cu joc, care s'a început pe la 9 oare seara și s'a încheiat abia pe la răsăritul soarelui in ziua următoare. Această împregiurare e destulă dovedă, că petrecerea societății întrunite a fost plăcută și succasă, singura mulțumire a domnilor arangeatori pentru osteneala prestată.

Ne-am depărtat cu sufletele înălțate și pătunși de acea mângâiere dulce, că viitorul despărțământului nostru este asigurat și numai la buze rezultate putem să ne așteptăm, cătă vreme cauza culturală a poporului nostru din acest ținut o știm pusă în mână și in suflete curate.

X.

DIN ROMANIA

Alegeri comunale.

Mercuri s'a făcut alegerea pentru colegiul I de comună din București.

La București, din 4761 înscriși au luat parte la vot 2954, fiind și 21 buletine anulate.

S'a ales cu unanimitatea voturilor exprimate lista compusă din d-nii Delavrancea, I. Grădișteanu, Gr. Alexandrescu, P. Arion, Al. G. Ionescu, dr. N. Tomescu, I. Mineu, C. Bolintineanu, maior M. Vasilescu, A. Altan, dr. Chiriac, maior Obodanaru, C. Steriu, Ion Colțescu, I. Podgoreanu, N. Filipescu.

Proiectul de răspuns la mesaj.

Eată textul proiectului de răspuns la mesaj depus pe birourile Camerei :

Sire,

Adunarea deputaților, expresiune fidelă a voinții țării, de curând rostită in alegerile generale, aduce Majestații Voastre mărturia respectuoasă a devotamentului său și a neclintitei sale credințe.

Sire,

In urma retragerii cabinetului precedent, Majestatea Voastră a încredințat sarcina puterii partidului conservator.

Această sarcină e azi cu deosebire grea din cauza crizei economico și financiare pe care o străbatem.

Pătunși de îndatoririle ce, in atâră împrejurări, patriotismul ne impune, vom da cabinetului un sprigin de o potrivă cu devotamentul ce se cere azi de la dânsul și vom întovărăși — prin încuviințarea măsurilor legislative ce ni se vor propune — silințele guvernului de a alina suferințele populațiunii rurale.

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1 S. S. Secula, Realități și Vișări, novelete

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză, cu potretu autorului.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țigănilor, cu potretu autorului.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoș, Căntece Bănățene, cu răspuns dlui Weigand

Nr. 13. E. Hodoș, Căntece Cătănestei, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave, cu potr. autorului.

Nr. 15—17. Ios. Bălan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nr. 23—26. P. Drăgălina. Din Ist. Banatului Severin I.

Nrele viitoare: Din Istoria Bănatului Sev. de P. Drăgălina.

P. II. Severinul sub principii Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiele între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Înființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Partea I. a apărut.

Celelalte au să apară pe rând. *Ce ce doresc ză li-se trimiță, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim.* **Direcția.**

Conferințele învățătorescilor, este titlul unei cărți de 212 pagini apărută în tipografia arhidiecezană din Sibiu. Conferințele învățătorescilor din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei ținute în 18/30 și 19/31 August 1898 sunt publicate de comisarii consistoriali. La sfârșit se află trei lucruri mai bune și anume: „Istoricul treptelor formale, respective metodice, ale învățământului.” „Istoria naturală în școala populară” și „Remunerațiunile și pedepsele în școală!”

A apărut nrul 27 din „Floare Albastră” cu următorul sumar:

Pandurul, C. Sandu. Cântec bohem (poesie, St. O. Iosif. Din Corsica, I. Duscian Cântecul isvorului (poesie). Sin-Petreanul Note din țeară, S. Voinea. Glas de corn (poesie), D. Nanu. Funcționari... (schiță). Safre's ochii ței (din Heine). I. Neamțu. O carte nouă, Marie Rz. Rubrică veselă Lumpatius. Criminalitate și socialism, Alfred Fouillée Crochiuri din țeară, Snoave Ecouri literare și artistice. etc. etc.

Carte de bucateA apărut în „Biblioteca noastră”
Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte să poate întrebuița în orice gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciorbe, arsiete postate, rosoluri, aspiciuri galantine, fripturi naționale și franțuzești, torte, parfouri înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se afla de vânzare la Dna Zotti Hodoș. Caransebeș.

Bibliografie. A apărut „Foia pedagogică”, cu următorul cuprins: Disciplina, cu devotamentul și iubirea în serviciul educațiunii (Urmare și fine), de Ioan Dariu.—Modele de lecțiuni: Aerul, elasticitatea lui, de C. Gr.—Informațiuni: Instrucțiune cu privire la cuincuenaliu. — De ale reuniunilor învățătorescilor. — Mulțămii. — Felurimi.

A apărut „LITURGIA sfântului Ioan Crisostom” de Nicolae Ștef, Inv. în Arad, ediția II. pentru cor mixt, cu mai multe priceșne, irmoase, și un adaus de cântec naționale. — Prețul unui exempl. 4 fl pentru preparanți 2 fl. 50 cr. plus 10 cr. porto postal, ear' legat cu firme 50 cr. mai mult; se află de vânzare la administrația „Tr. Pop”.

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele” este titlul unei broșuri, ce a apărut la institutul tip. „Minnerva” din Orăștie, edată de d-nii Iosif Tabăcariu și Ilie Turdășan.

Prețul 10 cr. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea.

A apărut „Aritmetica generală și specială” de Teodor Ceontea prof. preparandial. Aritmetica menită preparandiilor (școalelor normale), școalelor comerciale și medii, cum și al tuturor privaților, costă 2 fl.

Cartea plugarilor de Ioan Georghescu costă 25 cr.

Cea dintăiu se poate procura dela Tipografia Diecesană, din Arad, cea de a doua dela Tipografia „Aurora” din Gherla.

Gramatica limbei eline, după Curtius-Hartel de Paul Budiu, profesor gimnasial, a apărut în Brașov, ca op 2. din edițiunea fondului „Coresi”. Voluminoasă de 374 pagini, gramatica dlui Budiu cuprinde: în partea I. *Morfologia* (partea formală a gramaticii) și în partea II. *Sintaxa* Cartea este aprobată de ministrul ung. de culte și instrucțiune publică și costă 2 fl. 60 cr.

Nr. 50/III 1899.

Publicare de licitațiune.

Pe baza însărcinării vener. Consistor din Arad nr. 1267/1899, prin aceasta se aduce la cunoștință publică exarândarea bunului fondului preoțesc diecesan de pe hotarul comunei Chișoda (comitatul Timișului) în estensiune de 435 jugere catastrale dimpreună cu dreptul de vânat aparținător.

Exarândarea se face pe termen de 6 ani dela 1 Octomvre 1899 până inclusive 31 Septemvre 1905 pe lângă condițiunile speciale, cari sunt expuse și se pot vedea, atât în cancelaria consistorială, cât și în cancelaria protopopului Dr. Trăian Putici în Timișoara, și în fine în cancelaria sub scrisului în Arad.

Exarândarea se face prin licitațiune publică și oferte închise, adresate subscrisului până la termenul de 15 Iuliu 1899 st. n. în care pe lângă suma ofertului întreg și după juger ofertul are a dechiara, că condițiunile speciale de exarândare le cunoaște și primește în întreg conținutul lor, ear' termenul pentru licitațiunea publică se definește pe ziua de 9 Iuliu 1899 st. n. la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Chișoda.

Arad, la 10 Iunie 1899.

Petru Truța,
fisc. consist.

Cumpărați și cetiți!

„Din vremuri apuse”

amintiri din vremurile eroice ale vieții noastre naționale
de

Iudita Secula născută Truța.

Prețul 1 coroană.

Se poate comanda prin Administrațiunea ziarului
„Tribuna Poporului”**Dentist și atelier tehnic pentru dantură.**Am onoarea a aduce la cunoștința p. t. public, că în
Arad, piața libertății (Szabadság-ter) sub Nr. 22.în etagia I. al casei de chiriă dela teatru
am deschis**un atelier tehnic pentru dantură**care corespunde în toată privința tuturor cerințelor
moderne.

Am funcționat timp mai îndelungat la renumita clinică de dantură din Berlin însușindu-mi cele mai noue și practice tratamente aplicate acolo și provăzută pe deplin cu materialul și toate recuizitele tehnice mă recomand (ofer) a plumbui măselele cu ori ce material îndatinat, sau metal cum se va afla mai avantajos pentru bolnav.

Pentru curățirea dinților și conservarea lor în stare bună și pe lângă onorariu prealabil fixat.

Tragerea de măsele o săvârșesc ori pe lângă amortirea durerilor (amnesticum) ori cu gaz de voluptate sau chiar și fără de acestea

Pun corcane de măsele din aur.

Așez statornic dinți singuratici

Pe lângă plătire chiar și în rate pun dantură artificială întreagă, deplin acomodată, pentru sdruicarea bucatelor, fără a îndepărta rădăcinile dinților, sau numai câte o parte a danturii săvârșesc cu multă îngrigire, tot asemenea prelucru dinți artificiali neconvenabili și reparaz părțile rupte din ei.

Scot dinți dela séraci gratuit. Ordinez dela 8—9 ore.

Membrilor dela cassa pentru ajutorarea bolnavilor însă pentru prețuri foarte moderate.

Ordinez înainte de amezai dela 9—12 ore după amezai dela 2—6 ore.

Arad 1899 Iunie.

Cu deosebită stimă:

VAJDA BENEDICT
medic-dentist.

381 20—14